

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/179047,Zapora-Nigdy-sie-nie-poddam-Koncert-Galowy-w-holdzie-Zolnierzom-Wykletym.html>
15.05.2024, 04:27

„Zapora. Nigdy się nie poddam”. Koncert Galowy w hołdzie Żołnierzom Wyklętym

Współorganizowany po raz 12. przez krakowski IPN koncert w hołdzie Żołnierzom Wyklętym powrócił w tradycyjnej formie - z udziałem publiczności. 20 lutego 2023 r. w Filharmonii Krakowskiej odbyła się owacyjnie przyjęta premiera widowiska poświęconego mjr. Hieronimowi Dekutowskiemu „Zaporze”.

**NIGDY SIĘ
NIE PODDAM**

„Zapora. Nigdy się nie poddam”. Koncert w Filharmonii Krakowskiej. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

„Zapora. Nigdy się nie poddam”. Koncert w Filharmonii Krakowskiej. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

„Zapora. Nigdy się nie poddam”. Koncert w Filharmonii Krakowskiej. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

„Zapora. Nigdy się nie poddam”. Koncert w Filharmonii Krakowskiej. Fot. Janusz Ślęzak (IPN)

Koncert „Zapora. Nigdy się nie poddam” to widowisko muzyczno-multimedialne opowiadające o życiu mjr. Hieronima Dekutowskiego „Zapory”. Dziewięć nowych pieśni ze słowami Jerzego Łysińskiego zaśpiewali znani artyści: Kasia Moś, Izabela Szafrąńska, Janusz Radek i Staszek Plewniak oraz finaliści Ogólnopolskiego Festiwalu Piosenki Niezłomnej i Niepodległej. im. Henryka Rasiewicza „Kima”. Warstwę muzyczną uzupełniły sceny aktorskie w wykonaniu Dariusza Wieteski w roli mjr. Dekutowskiego oraz Grupy Rekonstrukcyjno-Filmowej Bemowo. Zdjęcia zrealizowano w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL w Warszawie. Muzyczną opowieść dopełniły materiały archiwalne.

Solistom towarzyszyły Chór i Orkiestra Filharmonii im. Karola Szymanowskiego w Krakowie. W sekcji rytmicznej usłyszeliśmy: Marka Pawełka (fortepian i aranżacje), Witolda Górala (gitary), Pawła Kuźmicza (gitara basowa), Grzegorza Fiebera (perkusja) oraz Tomasza Bieleckiego (perkusjonalia). Artystami dyrygował Janusz Wierzgacz, który jest autorem muzyki. Całość wyreżyserował Grzegorz Sadurski.

Publiczność, która szczerze wypełniła salę przywitali dyrektor Filharmonii Mateusz Prendota i dyrektor krakowskiego oddziału IPN dr hab. Filip Musiał. Organizatorzy wydarzenia: Oddział IPN w Krakowie, Stowarzyszenie Passionart, Filharmonia im. Karola Szymanowskiego w Krakowie oraz Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL w Warszawie.

Hieronim Dekutowski „Zapora”

Urodził się 24 września 1918 r. w Dzikowie pod Tarnobrzegiem. We wrześniu 1939 r. prawdopodobnie walczył jako ochotnik w obronie Lwowa. Później został internowany na Węgrzech, skąd przedostał się do Francji, a stamtąd do Wielkiej Brytanii.

Był żołnierzem PSZ na Zachodzie. Od kwietnia 1942 r. służył w specjalnej formacji „cichociemnych”, od czasu zaprzysiężenia w marcu 1943 r. nosząc pseudonimy „Zapora” i „Odra”. W nocy z 16 na 17 września 1943 r. w ramach operacji lotniczej o kryptonimie „Neon 1” został przerzucony do Polski.

W okupowanym kraju był m.in. szefem Kedywu w Inspektoratach Rejonowych Lublin i Puławy oraz dowódcą oddziału dyspozycyjnego Kedywu (OP 8). W czasie odtwarzania sił zbrojnych został dowódcą 1 kompanii 8 pp Leg. AK.

Po wkroczeniu Sowietów na Lubelszczyznę pozostał w konspiracji. Od czerwca 1945 r. dowodził zgrupowaniem partyzanckim DSZ. Jesienią 1945 r., po rozformowaniu zgrupowania, razem z kilkunastoma podkomendnymi podjął nieudaną próbę przedostania się na Zachód. Po powrocie odtworzył swoją jednostkę i dalej prowadził walkę.

Po ogłoszeniu amnestii z lutego 1947 r. zaprzestał prowadzenia akcji zbrojnych. W czerwcu 1947 r. ujawnił się. We wrześniu, zagrożony aresztowaniem, podjął próbę ucieczki z kraju, w trakcie której został zatrzymany. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie

15 listopada 1948 r. został skazany na karę śmierci. Przed wykonaniem wyroku podjął jeszcze jedną, nieudaną próbę ucieczki z celi więziennej. Został zamordowany 7 marca 1949 r. w więzieniu przy ul. Rakowieckiej w Warszawie.

Szczałki Hieronima Dekutowskiego zostały odnalezione latem 2012 podczas prac prowadzonych przez IPN w Kwaterze „Ł” Cmentarza Wojskowego na Powązkach w Warszawie. Informację o identyfikacji podano do publicznej wiadomości 22 sierpnia 2013 r. Uroczysty pogrzeb odbył się 27 września 2015 r., a szczątki „Zapory” spoczęły w Panteonie – Mauzoleum Wyklętych-Niezlomnych znajdującym się na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach w Warszawie.